ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
L. A. GEELHOED
της 10ης Μαρτίου 2005 [1]

I — Εισαγωγή

1. Η υπό κρίση υπόθεση έχει ως αντικείμενο δύο προδικαστικά ερωτήματα με τα οποία το Korkein oikeus (ανώτατο φινλανδικό δικαστήριο) ερωτά το Δικαστήριο σχετικά με την ερμηνεία της οδηγίας 98/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις μηχανές [2] (στο εξής: οδηγία 98/37) καθώς και των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί ιδίως να μάθει αν αντίκειται προς το κοινοτικό δίκαιο η εφαρμογή εθνικής διατάξεως επιβάλλουσας στον εισαγωγέα μηχανής κατασκευασθείσας εντός άλλου κράτους μέλους την συνεπαγόμενη για τον εισαγωγέα αυτόν αστική και ποινική ευθύνη υποχρέωση να ελέγξει την ασφάλεια της τελευταίας, και τούτο παρά το γεγονός ότι η εν λόγω μηχανή συνοδεύεται από σήμανση πιστότητας CE.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ 1998, L 207, σ. 1.

II — Πραγματικά περιστατικά και προδικαστικά ερωτήματα

2. Ο R. Pöyry, υπάλληλος της εταιρίας Peltitarvike Oy, υπέστη στις 17 Νοεμβρίου 1998 σοβαρό ατύχημα στον τόπο εργασίας του καθ' ον χρόνον χειριζόταν μια υδραυλική στραντζόπρεσσα.

3. Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι την ημέρα εκείνη, ο εργοδηγός του Pöyry είχε αναλάβει, με τη βοήθεια του τελευταίου, να αλλάξει τις λεπίδες αυτής της στραντζόπρεσσας. Για τον σκοπό αυτό, ο εν λόγω εργοδηγός είχε θέσει σε λειτουργία τον μηχανισμό διακοπής λειτουργίας λόγω εκτάκτου ανάγκης προκειμένου να διακόψει την παροχή ρεύματος. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, ο Pöyry ακούμπησε κατά λάθος με το πόδι του τον ποδομοχλό της μηχανής. Παρά το γεγονός ότι η παροχή ρεύματος διεκόπη από τον μηχανισμό έκτακτης ανάγκης, η πίεση επί του ποδομοχλού προκάλεσε απότομη αύξηση της πιέσεως με αποτέλεσμα να κοπεί ένα δάχτυλο του Pöyry που είχε πιαστεί μεταξύ των λεπίδων.

4. Αυτή η στραντζόπρεσσα του τύπου Amada Promecam ITS 2 αριθμός σειράς ITS 2 80 25 B 5 0412, που είχε κατασκευαστεί στη Γαλλία από τη γαλλική εταιρία Amada Europe και εισαχθεί στη Φινλανδία από την εταιρία Ama Prom, της οποίας ο S.

Yonemoto είναι γενικός διευθυντής, πωλήθηκε και παραδόθηκε στην εταιρία Peltitarvike τον Απρίλιο του 1995. Κατά την εισαγωγή της, η μηχανή έφερε τη σήμανση «CE» καθώς και πιστοποιητικό του κατασκευαστή (certificate of conformity CE relative to working equipments) όπου αναφερόταν ότι:

«The undersigned manufacturer Amada Europe [διεύθυνση] certifies that the new below designated equipment hydraulic press brake 80.25 type ITS 2-No Series B 50412 complies with the regulations applicable to it:

— European Reference: 89/392/EEC Directive

— European Standards: EN 292-1, EN 292-2, EN 294, EN 394, EN 418, EN 457, EN 60204

The AIF/S, Organisation authorized by the act from the Labour Department on the 11/08/1992, has granted a type-tested certificate of conformity CE for the machine of the ITS 2-type under the number 384-090A-0004-11-94 (No. IAF/S), on the 08/11/94.»

5. Ενώπιον του Helsingin käräjäoikeus (πρωτοβάθμιο δικαστήριο του Helsinki), η εισαγγελική αρχή θεώρησε, στο κατηγορητήριό της, ότι η μηχανή ήταν επικίνδυνη και μη σύμφωνη προς την ισχύουσα νομοθεσία, εφόσον μπορούσε να λειτουργήσει με πλήρη ταχύτητα με πίεση επί του ποδομοχλού και ότι ο μηχανισμός διακοπής λειτουργίας se περίπτωση έκτακτης ανάγκης δεν είχε λειτουργήσει όπως έπρεπε. Σύμφωνα με την εν λόγω εισαγγελική αρχή, ο τρόπος χρήσεως ήταν λίαν συνοπτικός και ελαττωματικός ώστε να είναι δυνατή η ακίνδυνη χρήση, ο πίνακας παροχής εντολών ήταν διαφορετικός από τον απεικονιζόμενο στις οδηγίες χρήσεως ενώ οι εν λόγω οδηγίες δεν είχαν εξ ολοκλήρου συνταχθεί στη φινλανδική γλώσσα.

6. Το Helsingin käräjäoikeus έκρινε ως αποδεδειγμένα ορισμένα σχετικά με τα χαρακτηριστικά της μηχανής γεγονότα που μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

— όταν ο περιστροφικός διακόπτης που λειτουργεί με το αντίστοιχο κλειδί βρισκόταν στη θέση 2, η μηχανή μπορούσε να λειτουργήσει σε πλήρη ταχύτητα με τον σχετικό ποδομοχλό·

— με την πίεση στο μηχανισμό διακοπής λόγω έκτακτης ανάγκης της μηχανής διακοπτόταν μόνο το ρεύμα που ενεργοποιούσε την παροχή εντολών, πλην όμως η μηχανή εξακολουθούσε να διατρέχεται από ηλεκτρικό ρεύμα και η υδραυλική τρόμπα συνέχιζε να λειτουργεί·

— οι επαφές του πληκτρολογίου του μηχανισμού διακοπής λόγω έκτακτης ανάγκης άνοιγαν ύστερα από απλή πίεση λιγότερο από ένα χιλιοστό. Χρειαζόταν ακόμα πίεση σε βάθος πολλών χιλιοστών για να επιτευχθεί η κλείδωση του μηχανισμού. Το πληκτρολόγιο διακοπής λόγω έκτακτης ανάγκης ήταν πολύ σκληρό·

— οι οδηγίες χρήσεως του μηχανήματος δεν είχαν εξ ολοκλήρου συνταχθεί στα φινλανδικά, ο πίνακας παροχής εντολών δεν αντιστοιχούσε στον εικονιζόμενο στις οδηγίες χρήσεως και οι τελευταίες ήσαν λίαν συνοπτικές και ελλιπείς για την χρησιμοποίηση, εν πλήρη ασφαλεία, της μηχανής·

— η μηχανή λειτουργούσε συνήθως μέσω ανοιχτού μηχανήματος τιθέμενου σε λειτουργία με ποδομοχλό, και τούτο με μεγάλη ταχύτητα μολονότι, δεν ήταν εξοπλισμένο με άλλους προστατευτικούς μηχανισμούς για να εμποδίζονται οι ζημιές στα χέρια, όπως ο λειτουργών και με τα δύο χέρια μηχανισμός παροχής εντολών που, σύμφωνα με τις υιοθετηθείσες από την Ογ μεθόδους εργασίας, δεν χρησιμοποιούνταν γενικώς·

— ο μηχανισμός διακοπής λόγω έκτακτης ανάγκης χρησιμοποιούνταν για το στάμάτημα της μηχανής προκειμένου να αλλάξουν οι λεπίδες των εργαλείων, μια σχεδόν καθημερινή πρακτική ρουτίνας, και τούτο μολονότι ο σχετικός μηχανισμός δεν είχε σχεδιαστεί για τον σκοπό αυτό. Για την επίτευξη της ασφάλειας, χρειαζόταν η διακοπή του ρεύματος ή η επιλογή χαμηλής ταχύτητας μέσω του διακόπτη με κλειδί ο οποίος ήταν τοποθετημένος στον πίνακα παροχής εντολών.

7. Σύμφωνα με το Helsingin käräjäoikeus, ο εισαγωγέας υποχρεούνταν να μεριμνά ώστε οι πωλούμενες και χρησιμοποιούμενες μηχανές να έχουν σχεδιαστεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και δεν αρκούσε να φέρει η μηχανή τη σήμανση «CE» και ο κατασκευαστής να έχει εγγράφως βεβαιώσει ότι ήταν σύμφωνη προς τα σχετικά πρότυπα. Πράγματι, αυτές οι περιστάσεις δεν απήλλασσαν τον εισαγωγέα από την υποχρέωση να τηρεί τους κανόνες ασφαλείας στο χώρο εργασίας που επιβάλλονταν με το άρθρο 40 του tyoturvallisuuslaki (φινλανδικού νόμου περί της ασφάλειας στον τόπο εργασίας), ο οποίος υποχρεώνει τον εισαγωγέα ή τον πωλητή μιας μηχανής να διασφαλίζει, άλλως υπέχει ποινική και αστική ευθύνη, ότι η μηχανή, χρησιμοποιούμενη κανονικώς, δεν θα συνεπάγεται κίνδυνο ατυχήματος ή διακινδύνευση της υγείας και ότι αυτή έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τους κανόνες και τις επιταγές που προβλέπει η νομοθεσία.

8. Όπως ήταν επόμενο, το Helsingin käräjäoikeus, αφενός, καταδίκασε τον S. Yonemoto σε πρόστιμο 30 ημερήσιων μονάδων λόγω παραβιάσεως των κανόνων ασφαλείας στην εργασία και αμέλειας έχουσας ως συνέπεια βλάβη υγείας και, αφετέρου, τον υποχρέωσε να καταβάλει στον Pöyry αποζημίωση.

9. Το Helsingin Hoviokeus (εφετείο του Helsinki) επιβεβαίωσε το διατακτικό της αποφάσεως του Helsingin käräjäoikeus και αύξησε τη σχετική ποινή στις 50 ημερήσιες μονάδες, μειώνοντας, ταυτόχρονα, κάπως το ποσό της αποζημιώσεως.

10. Με την ασκηθείσα ενώπιον του Korkein oikeus αναίρεση κατά της αποφάσεως του Helsingin Hoviokeus, ο S. Yonemoto αμφισβητεί το γεγονός ότι ο εισαγωγέας υποχρεούται να διασφαλίζει ο ίδιος ότι η μηχανή έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τα αναγνωρισμένα πρότυπα εφόσον η εν λόγω μηχανή φέρει τη σήμανση «CE» μαζί με πιστοποιητικό καταλληλότητας και συνοδεύεται από οδηγίες για τη χρήση και συντήρησή της. Εν προκειμένω, η σήμανση «CE» του κατασκευαστή και το πιστοποιητικό καταλληλότητας στηρίζονταν σε χορηγηθείσα από εγκεκριμένο οργανισμό βεβαίωση σύμφωνα με την οποία η συσκευή ήταν σύμφωνη προς τις ισχύουσες γι' αυτόν τον τύπο μηχανήματος οδηγίες και πρότυπα.

11. Στο πλαίσιο πάντοτε της αιτήσεώς του αναιρέσεως, ο S. Yonemoto φρονεί ότι οι φινλανδικές διοικητικές και δικαστικές αρχές δεν μπορούν να απαιτούν από ένα εισαγωγέα, και τούτο κατά παράβαση του άρθρου 28 ΕΚ, να ελέγχει στη Φινλανδία μηχανή της οποίας το μοντέλο έχει εγκριθεί εντός άλλου κράτους μέλους και η οποία φέρει τη σήμανση «CE». Σύμφωνα με τον S. Yonemoto, οι υποχρεώσεις του περιορίζονται στο να διασφαλίζει ότι ο κατασκευαστής έχει λάβει από εγκεκριμένο προς τούτο οργανισμό πιστοποιητικό ότι η μηχανή είναι σύμφωνη προς τα κοινοτικά πρότυπα, ότι όταν την παρέδωσε έφερε τη σήμανση «CE» μαζί με τις οδηγίες χρήσεως και συντηρήσεως και ότι παρέδωσε πιστοποιητικό καταλληλότητας.

12. Σ' αυτήν ακριβώς την αλληλουχία, το Korkein oikeus αποφάσισε την αναστολή της ενώπιόν του διαδικασίας και την υποβολή στο Δικαστήριο των ακολούθων προδικαστικών ερωτημάτων:

«1) Ποια είναι τα όρια που θέτει το κοινοτικό δίκαιο, εν όψει ιδίως της οδηγίας 98/37/ΕΚ του Συμβουλίου και των άρθρων 28 και 30 της Συνθήκης ΕΚ, στις υποχρεώσεις σχετικά με τα συνδεόμενα με την ασφάλεια χαρακτηριστικά που μια εθνική έννομη τάξη μπορεί να επιβάλλει στον εισαγωγέα (ή άλλον επιχειρηματία της αλυσίδας διανομής) μηχανής φέρουσας τη σήμανση «CE»

— πριν από την πώληση της μηχανής και

— ύστερα από την πώληση αυτή;

2) Ειδικότερα, ζητούνται διασαφηνίσεις σχετικά με τα ακόλουθα σημεία:

α) Σε ποία έκταση και υπό ποίες προϋποθέσεις επιτρέπει το κοινοτικό δίκαιο την επιβολή, όσον

αφορά θέματα ασφαλείας, υποχρεώσεις για ενέργεια ή έλεγχο στον εισαγωγέα (ή άλλον επιχειρηματία της αλυσίδας διανομής) μηχανής φέρουσας τη σήμανση «CE»;

β) Έχει, και κατά ποίον τρόπο, επίπτωση, όσον αφορά την εκτίμηση των επιβαλλομένων στον εισαγωγέα (ή άλλον επιχειρηματία της αλυσίδας διανομής) υποχρεώσεων από πλευράς κοινοτικού δικαίου, το περιγραφόμενο εν προκειμένω είδος παραλείψεως όσον αφορά θέματα ασφαλείας;

γ) Είναι οι διατάξεις του άρθρου 40 του työturvallisuuslaki (νόμος περί ασφάλειας στον τόπο εργασίας), [...] αντίθετες και, ενδεχομένως, ως προς τι, προς το κοινοτικό δίκαιο, και τούτο εν όψει των [...] ποινικών και αστικών συνεπειών της μη τηρήσεως των υποχρεώσεων αυτών;»

III — Νομικό πλαίσιο

A — *Κοινοτικό δίκαιο*

13. Η οδηγία 98/37 προσδιορίζει τις ουσιώδεις απαιτήσεις που οι μηχανές πρέπει να πληρούν όσον αφορά θέματα ασφάλειας και υγείας. Η οδηγία 98/37 έχει αντικαταστήσει και κωδικοποιήσει την οδηγία 89/382/ΕΟΚ [3].

14. Το άρθρο 2 της οδηγίας 98/37 προβλέπει:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε οι μηχανές και τα εξαρτήματα ασφαλείας, στα οποία αναφέρεται η παρούσα οδηγία, να μπορούν να διατεθούν στην αγορά και να τεθούν σε λειτουργία μόνον εάν δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων και ενδεχομένως των κατοικιδίων ζώων ή των αγαθών, όταν είναι εγκατεστημένα και συντηρούνται κατάλληλα και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον προορισμό τους.

2. Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει την ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίζουν, τηρουμένης της συνθήκης, τις απαιτήσεις που θεωρούν αναγκαίες ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των προσώπων, και ιδίως των εργαζομένων, κατά τη χρήση των εν λόγω μηχανών ή εξαρτημάτων ασφαλείας, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται μετατροπές

3 — Οδηγία 89/392/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1989, για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις μηχανές, που τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 91/386/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1991 (ΕΕ L 198, σ. 16), 93/44/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993 (ΕΕ L 175, σ. 12) και 93/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1993 (ΕΕ L 220, σ. 1).

αυτών των μηχανών ή εξαρτημάτων ασφαλείας σε σχέση με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

[...]»

15. Δυνάμει του άρθρου 3 της οδηγίας αυτής, οι μηχανές και τα εξαρτήματα ασφαλείας επί των οποίων αυτή εφαρμόζεται πρέπει να πληρούν τις βασικές απαιτήσεις ασφαλείας και υγιεινής που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I της εν λόγω οδηγίας.

16. Το άρθρο 4 της οδηγίας 98/37 διευκρινίζει ότι:

«1. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύσουν, να περιορίσουν ή να παρεμποδίσουν τη διάθεση στην αγορά και τη θέση σε λειτουργία, στο έδαφός τους, μηχανών και εξαρτημάτων ασφαλείας που πληρούν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

[...]»

17. Το άρθρο 5 της εν λόγω οδηγίας ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη θεωρούν ότι είναι σύμφωνες προς το σύνολο των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών πιστοποίησης που προβλέπονται στο κεφάλαιο II:

— οι μηχανές που φέρουν τη σήμανση «CE» και συνοδεύονται από τη δήλωση πιστότητας CE που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο Α,

— τα εξαρτήματα ασφαλείας που συνοδεύονται από την δήλωση πιστότητας CE που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο Γ.

Εάν δεν υπάρχουν εναρμονισμένα πρότυπα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που θεωρούν αναγκαία ώστε να γνωστοποιηθούν στα ενδιαφερόμενα μέρη τα υφιστάμενα εθνικά τεχνικά πρότυπα και προδιαγραφές που θεωρούνται ως σημαντικά ή χρήσιμα έγγραφα για την ορθή εφαρμογή των βασικών απαιτήσεων ασφαλείας και υγείας του παραρτήματος I.

2. Όταν ένα εθνικό πρότυπο, που αποτελεί μεταγραφή εναρμονισμένου προτύπου, τα στοιχεία του οποίου έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, καλύπτει μία ή περισσότερες βασικές απαιτήσεις ασφαλείας, η μηχανή ή το εξάρτημα ασφαλείας που κατασκευάζεται σύμφωνα προς το πρότυπο αυτό, θεωρείται σύμφωνο προς τις σχετικές βασικές απαιτήσεις.

Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τα στοιχεία των εθνικών προτύπων που αποτελούν μεταγραφή των εναρμονισμένων προτύπων.

[...]»

18. Το άρθρο 7 της οδηγίας 98/37 προβλέπει ότι:

«1. Όταν κράτος μέλος διαπιστώσει ότι:

— μηχανές που φέρουν τη σήμανση «CE» ή

— εξαρτήματα ασφαλείας που συνοδεύονται από τη δήλωση πιστότητας CE

και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον προορισμό τους, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια προσώπων και ενδεχομένως κατοικίδιων ζώων ή αγαθών, λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να αποσύρει τις μηχανές ή τα εξαρτήματα ασφαλείας από την αγορά, να απαγορεύσει τη διάθεσή τους στην αγορά, τη θέση τους σε λειτουργία ή να περιορίσει την ελεύθερη κυκλοφορία τους.

Το κράτος μέλος ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή για το μέτρο αυτό και αναφέρει τους λόγους της απόφασής του [...].

2. Η Επιτροπή διενεργεί διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη το συντομότερο δυνατόν. Όταν η Επιτροπή διαπιστώσει, μετά τις διαβουλεύσεις αυτές, ότι το μέτρο είναι δικαιολογημένο, ενημερώνει αμέσως το κράτος μέλος που πήρε τη σχετική πρωτοβουλία, καθώς και τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Όταν η Επιτροπή διαπιστώσει, μετά τις διαβουλεύσεις αυτές, ότι το μέτρο δεν είναι δικαιολογημένο, ενημερώνει αμέσως το κράτος μέλος που πήρε τη σχετική πρωτοβουλία, καθώς και τον κατασκευαστή ή τον εγκατεστημένο στην Κοινότητα εντολοδόχο του. Όταν η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δικαιολογείται λόγω κενών

των προτύπων, η Επιτροπή προσφεύγει στην επιτροπή του άρθρου 6, εάν το κράτος μέλος που πήρε την απόφαση σκοπεύει να εμμείνει σε αυτήν, και κινεί τη διαδικασία του άρθρου 6 παράγραφος 1.

3. Όταν:

— μη σύμφωνη μηχανή φέρει τη σήμανση «CE»,

— μη σύμφωνο εξάρτημα ασφαλείας συνοδεύεται από δήλωση πιστότητας ΕΚ,

— το αρμόδιο κράτος μέλος λαμβάνει κατάλληλα μέτρα εναντίον αυτού που επέθεσε τη σήμανση ή συνέταξε τη δήλωση και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη.

[...]»

19. Το άρθρο 8 της οδηγίας 98/37 προβλέπει ότι, γενικώς, ο κατασκευαστής ή ο εγκατεστημένος στην Κοινότητα εντολοδόχος του προβαίνει στην εκτίμηση της καταλληλότητας μιας κατασκευασμένης στην Κοινότητα μηχανής. Για τον σκοπό αυτό, οφείλει να καταρτίσει δήλωση πιστότητας «CE» και να επιθέσει στη μηχανή τη σήμανση «CE», ενώ, εξάλλου, υποχρεούται να καταρτίσει τον προβλεπόμενο στο παράρτημα V φάκελο. Όσον αφορά ορισμένες μηχανές που συνεπάγονται, δυνητικώς, μεγαλύτερους κινδύνους και που απαριθμούνται στο παράρτημα IV της ίδιας οδηγίας, μεταξύ των οποίων και στραντζόπρεσσες, προβλέπεται μια πλέον αυστηρή διαδικασία εκτιμήσεως της καταλληλότητας, συνεπαγόμενη, σύμφωνα με το παράρτημα VII της ίδιας οδηγίας, τη συμμετοχή του δηλωμένου οργανισμού.

20. Το σημείο 1.7.3 του παραρτήματος I της οδηγίας 98/37 προβλέπει ότι κάθε μηχανή πρέπει να φέρει τουλάχιστον, κατά τρόπο ευκρινή και ανεξίτηλο, την ένδειξη του ονόματος του κατασκευαστή καθώς και τη διεύθυνσή του, τη σήμανση «CE», την περιγραφή της σειράς ή του τύπου, τον αριθμό σειράς εάν υπάρχει καθώς και το έτος κατασκευής. Ανάλογα με τη φύση της, η μηχανή πρέπει επίσης να φέρει όλες τις ενδείξεις που είναι αναγκαίες για την ασφαλή χρήση της (π.χ. μεγίστη ταχύτητα περιστροφής, κ.λπ.).

21. Το σημείο 1.7.4. του παραρτήματος I της οδηγίας 98/37 προκύπτει ότι:

— κάθε μηχανή θα πρέπει να συνοδεύεται από οδηγίες χρήσης που θα αναφέρουν τουλάχιστον ορισμένες ενδείξεις·

— οι οδηγίες χρήσης συντάσσονται, σε μία από τις γλώσσες της Κοινότητας, από τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα. Κατά τη θέση της σε λειτουργία, κάθε μηχανή πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση των οδηγιών στην ή στις γλώσσες της χώρας χρήσης και από το πρωτότυπο των οδηγιών. Η μετάφραση αυτή πραγματοποιείται είτε από τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα είτε από το πρόσωπο που εισάγει τη μηχανή στη συγκεκριμένη γλωσσική ζώνη·

— οι οδηγίες χρήσης θα περιλαμβάνουν τα σχέδια και τα διαγράμματα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία, συντήρηση, επιθεώρηση, εξακρίβωση της καλής λειτουργίας και, ενδεχομένως, την επισκευή της μηχανής, καθώς και όλες τις χρήσιμες οδηγίες, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια·

— δεν πρέπει κανένα από τα έγγραφα παρουσίασης της μηχανής να βρίσκεται σε αντίφαση με τις οδηγίες χρήσης καθόσον αφορά τα θέματα ασφάλειας.

22. Το παράρτημα ΙΙ Α της οδηγίας 98/37, σχετικά με τη δήλωση πιστότητας «CE» των μηχανών, διευκρινίζει ότι στη δήλωση αυτή πρέπει να περιλαμβάνονται ορισμένα στοιχεία, όπως το όνομα και η διεύθυνση του κατασκευαστή ή του εγκατεστημένου στην Κοινότητα εντολοδόχου του, η περιγραφή της μηχανής, όλες οι σχετικές διατάξεις στις οποίες ανταποκρίνεται η μηχανή και, ενδεχομένως, το όνομα και η διεύθυνση του δηλωμένου οργανισμού καθώς και ο αριθμός πιστοποίησης «CE» ή του δηλωμένου οργανισμού στον οποίον έχει διαβιβαστεί ο φάκελος σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας αυτής.

23. Το παράρτημα ΙΙ Α της εν λόγω οδηγίας προβλέπει ακόμη ότι αυτή η δήλωση πιστότητας «CE» πρέπει να έχει συνταχθεί στη γλώσσα του πρωτοτύπου των οδηγιών χρήσεως και να είναι γραμμένη είτε με γραφομηχανή είτε με χαρακτήρες τυπογραφείου, ενώ πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση σε μία από τις γλώσσες της χώρας που θα χρησιμοποιηθεί η μηχανή. Η μετάφραση αυτή γίνεται υπό τους ιδίους όρους με εκείνη των οδηγιών χρήσης.

24. Το παράρτημα V της οδηγίας 98/37 καθορίζει το περιεχόμενο του προβλεπομένου στο άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας φακέλου που ο κατασκευαστής ή ο εντολοδόχος του οφείλει να καταρτίζει και να διατηρεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι αυτός διαθέσιμος σε όλους τους χώρους του, χάριν ενδεχομένου ελέγχου. Ωστόσο, στο σημείο 4.α του παραρτήματος αυτού διευκρινίζεται ότι τα στοιχεία που μνημονεύονται στο σημείο 3 δεν είναι απαραίτητο να τηρούνται μονίμως υπό μορφή εγγράφων αλλά πρέπει να μπορούν «να συγκεντρωθούν και να τεθούν στη διάθεση των ενδιαφερομένων σε χρόνο ανάλογο με την έκτασή τους». Σύμφωνα με την παράγραφο 4.γ του εν λόγω παραρτήματος, τα σχετικά στοιχεία, με εξαίρεση τις οδηγίες χρήσης της μηχανής, πρέπει να έχουν συνταχθεί σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας.

Β — *Το εθνικό νομικό πλαίσιο*

25. Από την εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου περιγραφή του σχετικού εθνικού νομικού πλαισίου προκύπτει ότι ο φινλανδικός «työturvallisuuslaki» (νόμος περί της ασφάλειας στον τόπο εργασίας) ενσωματώνει, μεταξύ άλλων, τις διατάξεις με τις οποίες έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο η οδηγία 89/391/ΕΟΚ[4].

26. Ο εν λόγω νόμος περιλαμβάνει επίσης διατάξεις επιβάλλουσες υποχρεώσεις και σε άλλα εκτός του εργοδότη πρόσωπα. Πρόκειται για το άρθρο 40, παράγραφοι 1 και 2, το οποίο, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, είχε ως εξής:

«Ο κατασκευαστής, ο εισαγωγέας ή ο πωλητής μηχανής, εργαλείου ή άλλου τεχνικού εξοπλισμού, ή οποιοδήποτε πρόσωπο που παρέχει τέτοιο αντικείμενο για τη διάθεσή του στην αγορά ή τη χρησιμοποίησή του, υποχρεούται να μεριμνήσει ώστε:

1) αυτό το αντικείμενο, κατά τη διάθεσή του στην αγορά ή την παράδοσή του προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στη χώρα αυτή δεν ενέχει κίνδυνο ατυχήματος ή διακινδυνεύσεως της υγείας όταν αυτό χρησιμοποιείται σύμφωνα με τον προορισμό του·

2) ότι έχει σχεδιαστεί, κατασκευαστεί και, ενδεχομένως, ελεγχθεί σύμφωνα με τις αφορώσες αυτό ειδικές κανονιστικές διατάξεις·

3) ότι διαθέτει τον αναγκαίο για τη συνήθη χρήση του εξοπλισμό ασφαλείας καθώς και σημάνσεις ή άλλα σχετικά στοιχεία που να βεβαιώνουν την πιστότητά του προς τα σχετικά πρότυπα.

Το αντικείμενο πρέπει να παραδίδεται συνοδευόμενο από τις κατάλληλες οδηγίες για την εγκατάστασή του, τη χρήση του και τη συντήρησή του. Στις οδηγίες αυτές πρέπει να συμπεριλαμβάνονται, ενδεχομένως, ενδείξεις σχετικά με τον καθαρισμό του αντικειμένου, την επιδιόρθωση και την κανονική ρύθμισή του καθώς και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται στις συνήθεις περιπτώσεις δυσλειτουργίας του. Κατά τον σχεδιασμό του εξοπλισμού ασφαλείας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εκπλήρωση αυτών των έργων.»

27. Η μη τήρηση των διατάξεων αυτών συνεπάγεται ποινική και αστική ευθύνη.

4 — Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία (ΕΕ L 183, σ. 1).

IV — Εκτίμηση

Α — *Προκαταρκτικές παρατηρήσεις*

28. Η οδηγία 98/37 συμπεριλαμβάνεται στην κατηγορία των οδηγιών «νέας προσέγγισης» όσον αφορά το ζήτημα της προσέγγισης των νομοθεσιών. Η εν λόγω οδηγία καθορίζει τις ουσιώδεις απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής όσον αφορά τον σχεδιασμό και την κατασκευή μηχανών και στοιχείων ασφαλείας καθώς και τις λεπτομέρειες αναφορικά με την καταλληλότητα των μηχανών από πλευράς εκτίμησης, δηλώσεως και σήμανσης.

29. Σύμφωνα με την έβδομη αιτιολογική σκέψη της, η οδηγία 98/37 σκοπεί στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των μηχανών χωρίς να μειώνεται η υφιστάμενη και δικαιολογημένη εντός των κρατών μελών σχετική προστασία. Η εν λόγω οδηγία προβλέπει, όσον αφορά τον σχεδιασμό και την κατασκευή των μηχανών, διατάξεις που είναι ουσιώδεις για την αναζήτηση ενός πλέον ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας, διατάξεις στις οποίες προστίθενται και άλλες ειδικές διατάξεις σχετικές με την πρόληψη ορισμένων κινδύνων στους οποίους είναι δυνατόν να εκτίθενται οι εργαζόμενοι κατά την εργασία τους καθώς και διατάξεις σχετικές με την οργάνωση της ασφάλειας των εργαζομένων. Όπως προκύπτει από την όγδοη αιτιολογική σκέψη της, η οδηγία 98/37 σκοπεί στην εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία που προκύπτουν από τις διαφορές που υφίστανται, όσον αφορά τη διάθεση στο εμπόριο, στις εθνικές νομοθεσίες.

30. Και η μια και η άλλη πτυχή του προβλήματος διασαφηνίζονται στα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 98/37. Δυνάμει του άρθρου της 3, οι μηχανές και τα εξαρτήματα ασφαλείας στα οποία εφαρμόζεται η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να πληρούν τις βασικές απαιτήσεις ασφαλείας και υγιεινής που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας. Το άρθρο 4 ορίζει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύσουν, να περιορίσουν ή να εμποδίσουν τη διάθεση στην αγορά και τη θέση σε λειτουργία στο έδαφός τους μηχανών και εξαρτημάτων ασφαλείας που πληρούν τους όρους της οδηγίας 98/37.

31. Η συμφωνία προς τις διατάξεις της οδηγίας αυτής πρέπει να βεβαιώνεται πριν από τη διάθεση μιας μηχανής στην αγορά μέσω δηλώσεως πιστότητας «CE» και της επιθέσεως επί της μηχανής της σημάνσεως «CE». Στο άρθρο 8 της οδηγίας διασαφηνίζονται οι διαδικασίες, που διαφέρουν μεταξύ τους ανάλογα με τον τύπο της μηχανής, εκτιμήσεως της εν λόγω πιστότητας.

32. Η εκτίμηση της πιστότητας πραγματοποιείται κατ' αρχήν από τον ίδιο τον κατασκευαστή ή τον εγκατεστημένο στην

Κοινότητα εντολοδόχό του. Σε περίπτωση που πρόκειται για εισαχθείσες από τρίτη χώρα μηχανές, οι υποχρεώσεις δηλώσεως πιστότητας και σημάνσεως εμπίπτουν, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 7 της οδηγίας 98/37, σε αυτόν που θέτει σε κυκλοφορία τη μηχανή στην αγορά της Κοινότητας. Επομένως, στις περιπτώσεις αυτές, ο έλεγχος της πιστότητας μπορεί να εμπίπτει στον εισαγωγέα εντός της Κοινότητας της μηχανής. Για προφανείς λόγους, μια τέτοια υποχρέωση δεν βαρύνει αυτόν που εισάγει μια μηχανή εντός κράτους μέλους από ένα άλλο κράτος μέλος, και τούτο μολονότι αυτός χαρακτηρίζεται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, ως «εισαγωγέας».

33. Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 2, σημείο α, της οδηγίας 98/37, στον κατασκευαστή εναπόκειται, χωρίς παρέμβαση τρίτου, η εκτίμηση της πιστότητας μιας μηχανής που έχει κατασκευαστεί εντός της Κοινότητας. Συγκεκριμένα, αυτός είναι το πρόσωπο που οφείλει να καταρτίσει τον επιβαλλόμενο με το παράρτημα V της εν λόγω οδηγίας φάκελο και να διασφαλίσει ώστε τα χρησιμοποιηθέντα υπ' αυτού για την ικανοποίηση των ουσιωδών επιταγών μέσα είναι καταχωρισμένα στον φάκελο και ότι ο τελευταίος μπορεί να τεθεί, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, στη διάθεση των εθνικών αρχών.

34. Παρόλα αυτά, όσον αφορά ορισμένες μηχανές που μπορούν, δυνητικώς, να παρουσιάζουν μεγαλύτερους κινδύνους και απαριθμούνται εξαντλητικώς στο παράρτημα IV της οδηγίας 98/37, προβλέπεται μια πλέον αυστηρή διαδικασία εκτιμήσεως. Τότε, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 2, σημείο β της ίδιας οδηγίας, ο δηλούμενος οργανισμός οφείλει, σύμφωνα με το παράρτημα VI της εν λόγω οδηγίας, να πραγματοποιήσει την τυποποιημένη εξέταση «CE» βάσει μοντέλου της μηχανής [5].

35. Για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι μνημονευόμενες στο παράρτημα IV μηχανές έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με τα εναρμονισμένα πρότυπα που αφορούν όλες τις ουσιώδεις επιταγές ασφαλείας κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 98/37, το άρθρο της 8, παράγραφος 2, σημείο γ', αυτής, προβλέπει λιγότερο εξαναγκαστικές κατ' επιλογήν διαδικασίες.

36. Όσον αφορά την περίπτωση που έχει αποτελέσει την αιτία της διαδικασίας της κύριας δίκης, πρόκειται για μηχανή που υπάγεται στο παράρτημα IV Α, σημείο 9, της οδηγίας 98/37, της οποίας, όπως είναι επόμενο, εφαρμόζεται η διαδικασία εκτιμήσεως πιστότητας στην οποία εμπλέκεται και ο δηλωμένος οργανισμός. Κατά τη διάθεση στην αγορά του μοντέλου της υδραυλικής στραντζόπρεσσας, περί του οποίου πρόκειται στη διαδικασία της κύριας δίκης, δεν υφίσταντο ακόμη εναρμονισμένα πρότυπα προβλέποντα τεχνικές προδιαγραφές όσον αφορά αυτόν τον τύπο μηχανών [6]. Επομένως, η μηχανή αυτή εξαρτιόταν υποχρεωτικώς από την τυποποιημένη εξέταση «CE». Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι ο γαλλικός δηλωμένος οργανισμός είχε ελέγξει και εγκρίνει τη μηχανή αυτή.

5 — Ο προς ον η γνωστοποίηση οργανισμός ορίζεται από τα κράτη μέλη. Ο εν λόγω οργανισμός οφείλει να πληροί τα ελάχιστα κριτήρια όσον αφορά τη σχετική γνωστοποίηση προς τους οργανισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα VI της οδηγίας.

6 — Το εναρμονισμένο πρότυπο όσον αφορά τις υδραυλικές στραντζόπρεσσες (EN 12622) θεσπίστηκε μόλις τον Σεπτέμβριο του 2001.

37. Από τα άρθρα 7 και 10 της οδηγίας 98/37 προκύπτει ότι η σχετική με την ασφάλεια διαπίστωση κινδύνου από μια μηχανή φέρουσα τη σήμανση «CE» συνεπάγεται για τα κράτη μέλη και για τον κατασκευαστή ή τον εντός της Κοινότητας εντολοδόχο ορισμένες υποχρεώσεις σκοπούσες στη μείωση ή μάλλον την εξάλειψη του κινδύνου αυτού.

38. Η οδηγία 98/37 συνεπάγεται τρία πλεονεκτήματα σε σχέση με τις «κλασσικές» οδηγίες όσον αφορά το θέμα της εναρμόνισης των τεχνικών προτύπων. Η εν λόγω οδηγία είναι περισσότερο εύκαμπτη εφόσον επιτρέπει την υιοθέτηση, όσον αφορά την προστασία ασφάλειας, καλυτέρων λύσεων στηριζομένων σε νέες τεχνολογίες χωρίς να απαιτείται προς τούτο η προηγούμενη παρέμβαση του νομοθέτη. Με την εν λόγω οδηγία υλοποιείται, άπαξ διά παντός, η ελεύθερη κυκλοφορία των φερουσών την επισήμανση «CE» μηχανών, ενώ τα κράτη μέλη δεν μπορούν πλέον να απαγορεύουν, να περιορίζουν ή να παρεμποδίζουν τη διάθεσή τους στην αγορά και τη θέση τους σε λειτουργία επί του εδάφους τους. Τέλος, η εν λόγω οδηγία, εφόσον εφαρμόζεται ορθώς, διασφαλίζει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας.

39. Εκ των ανωτέρω απορρέει ότι η οδηγία 98/37 επιτυγχάνει μια πλήρη εναρμόνιση των ουσιωδών επιταγών υγιεινής και ασφάλειας σε σχέση με τις μηχανές. Το αυτό ισχύει προκειμένου περί της διαδικασίας εκτιμήσεως της σχετικής πιστότητας. Κατά συνέπεια, πρέπει να είναι συμβατοί με την οδηγία οι σχετικοί με τις μηχανές εθνικοί κανόνες όσον αφορά τις ουσιώδεις απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων των επιβαλλόντων υποχρεώσεις σε σχέση με την εκτίμηση της πιστότητας[7].

40. Η εύρυθμη λειτουργία του προβλεπομένου από την οδηγία συστήματος προϋποθέτει μια γενική υποχρέωση μέριμνας, όχι μόνο για τους κατασκευαστές των μηχανών, των οποίων οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις έχουν επακριβώς περιγραφεί από την οδηγία και τα παραρτήματά της, αλλά και για τους οικονομικούς φορείς που λειτουργούν σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας διανομής, όπως οι εισαγωγείς, οι διανομείς και οι τελικοί χρήστες των μηχανών. Τα εν λόγω πρόσωπα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα ενεργούντα σε προγενέστερο της αλυσίδας στάδιο εμπλεκόμενα μέρη έχουν δεόντως εκπληρώσει τις εκ της οδηγίας υποχρεώσεις τους. Εάν τα ανωτέρω πρόσωπα δεν έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή, θα ήταν δυνατό οι συνέπειες των παραλείψεων ή των πταισμάτων που έχουν διαπραχθεί σε προγενέστερο στάδιο να έχουν επιπτώσεις μέχρι το τελικό στάδιο της χρησιμοποιήσεως των μηχανών, και τούτο με όλους τους κινδύνους που απορρέουν για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Συναφώς, είναι δυνατό, στο πλαίσιο της εθνικής εννόμου τάξεως, να επιβληθούν ορισμένες ειδικές υποχρεώσεις τόσο στους εισαγωγείς στο εθνικό έδαφος μηχανών φερουσών τη σήμανση «CE» όσο και στους λοιπούς επιχειρηματίες της διανομής.

7 — Απόφαση της 8ης Μαΐου 2003 (Συλλογή 2003, σ. I-4431, σκέψη 44).

41. Στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, μεταξύ άλλων, σχετικά με το ζήτημα ποια είναι η έκταση των υποχρεώσεων του εισαγωγέα ή του διανομέα και εντός ποίων ορίων τα εν λόγω πρόσωπα μπορούν να καθίστανται υπεύθυνα από την εθνική νομοθεσία όσον αφορά παραλείψεις σε θέματα ασφαλείας.

42. Δεν αμφισβητείται, όσον αφορά την υπόθεση της κύριας δίκης, ότι ο Γάλλος κατασκευαστής επεδίωξε, λαμβάνοντας τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 της οδηγίας 98/37 μέτρα, να εκπληρώσει τις σχετικές με τη σήμανση και την πιστότητα υποχρεώσεις του. Επίσης δεν αμφισβητείται ότι η μηχανή, παρά τη σήμανση «CE» και τη δήλωση πιστότητας, δεν ήταν σύμφωνη προς τις διατάξεις της οδηγίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Φινλανδία όφειλε, έχοντας διαπιστώσει κινδύνους για την ασφάλεια των προσώπων, να έχει λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 7 της ίδιας οδηγίας, όλα τα λυσιτελή για την απόσυρση των εν λόγω μηχανών από την αγορά μέτρα.

B — *Οι υποχρεώσεις που η εθνική νομοθεσία μπορεί να επιβάλλει στους εισαγωγείς και τους διανομείς*

43. Αν γίνει δεκτό ότι, κατ' αρχήν, είναι δυνατό από την οδηγία 98/37 να απορρέουν ορισμένες υποχρεώσεις για τους εισαγωγείς ή διανομείς και εάν επίσης θεωρηθεί ότι αυτές οι υποχρεώσεις μπορούν να προσδιορίζονται και να επιρρωννύονται με κυρώσεις αστικού και ποινικού δικαίου στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, η έκταση αυτών των υποχρεώσεων πρέπει να συναχθεί, αφενός, από το κείμενο και την οικονομία της οδηγίας αυτής και, αφετέρου, από τις δραστηριότητες που ο εισαγωγέας και ο διανομέας πραγματοποιούν συνήθως στο πλαίσιο της αλυσίδας διανομής.

44. Συναφώς, είναι πρόδηλο ότι η οδηγία 98/37 καθιστά τον κατασκευαστή κατά κύριο λόγο υπεύθυνο σχετικά με το ότι οι μηχανές που αυτός παράγει θα πληρούν τις ουσιώδεις επιταγές ασφάλειας και υγιεινής και σχετικά με το ότι θα τηρηθεί η διαδικασία ελέγχου σχετικά με τη συμφωνία προς τις επιταγές αυτές.

45. Θα ήταν συνεπώς αντίθετο προς την οδηγία 98/37 η επιβολή στον εισαγωγέα ή τον διανομέα μιας μηχανής, ως προς την οποία ο κατασκευαστής της έχει δηλώσει ότι είναι σύμφωνη προς τις επιταγές της εν λόγω οδηγίας, η υποχρέωση ελέγχου της συμφωνίας του εν λόγω προϊόντος προς αυτές τις ουσιώδεις επιταγές. Εξάλλου, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν θα διέθεταν, για την εκπλήρωση μιας τέτοιας υποχρεώσεως, τις τεχνικές και ειδικές γνώσεις που διαθέτει ο κατασκευαστής ως δημιουργός της μηχανής. Επομένως, η επιβολή από την εθνική νομοθεσία της υποχρέωσης αυτής στους εισαγωγείς και διανομείς θα κατέληγε στην παρεμβολή σοβαρού εμποδίου στην ελευθερία

κυκλοφορία των μηχανών εντός της κοινής αγοράς, εμπόδιο η άρση του οποίου αποτελεί αυτόν τούτον τον σκοπό της οδηγίας 98/37.

46. Ορθώς η Επιτροπή, στην αλληλουχία αυτή, παρέπεμψε στην απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση Wurmser και Norlaine [8] όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι η υποχρέωση που επιβάλλει στον εισαγωγέα να ελέγξει, άλλως τίθεται ζήτημα ευθύνης του, τη συμφωνία του εισαχθέντος προϊόντος προς τις ισχύουσες προδιαγραφές δεν μπορεί να είναι συμβατή με τα άρθρα 28 και 30 ΕΚ παρά μόνο στην περίπτωση που ο εισαγωγέας μπορεί να εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή προσκομίζοντας πιστοποιητικό χορηγηθέν από τις αρχές του κράτους μέλους κατασκευής ή κάποια άλλη βεβαίωση ανάλογης εγκυρότητας.

47. Αυτή η νομολογία του Δικαστηρίου χρονολογείται από μια εποχή κατά την οποία δεν υφίσταντο, σε κοινοτικό επίπεδο, οι ισχύοντες επί των οικείων προϊόντων γενικοί κανόνες. Δεδομένου ότι τέτοιοι κανόνες ισχύουν όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, θα αντέκειτο προς τη λογική του κοινοτικού δικαίου σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων το να θεωρηθεί ότι υφίστανται υποχρεώσεις για τον εισαγωγέα ή τον διανομέα μεγαλύτερες από αυτές που το Δικαστήριο έκρινε ως συμβατές με τη Συνθήκη ΕΚ στο πλαίσιο καταστάσεως όπου δεν υφίσταντο ακόμα κοινά πρότυπα.

48. Εξ αυτού έπεται ότι, εφόσον βέβαια η ίδια η οδηγία 98/37 δεν ορίζει άλλως, οι επιβαλλόμενες από μια εθνική νομοθεσία υποχρεώσεις δεν μπορούν να είναι βαρύτερες από ό,τι επιτρέπουν τα όρια που το Δικαστήριο έχει χαράξει με την απόφασή του Wurmser και Norlaine [9]. Επομένως, κάθε εθνική διάταξη που συνεπάγεται για τον εισαγωγέα ή τον διανομέα την υποχρέωση να ελέγχει ο ίδιος τη συμφωνία μιας μηχανής προς τις επιταγές ασφάλειας, πρέπει να θεωρηθεί ως αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο.

49. Στο πλαίσιο αυτών των ορίων, μια εθνική νομοθεσία μπορεί να επιβάλλει στον εισαγωγέα ή τον διανομέα ορισμένες υποχρεώσεις εφόσον βεβαίως αυτές δεν είναι ασύμβατες με τον ρόλο που συνήθως εκπληρώνουν αυτοί οι επιχειρηματίες στο πλαίσιο της αλυσίδας διανομής.

50. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 98/37, η υποχρέωση επιβλέψεως της αγοράς εμπίπτει στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν στους επιχειρηματίες υποχρεώσεις συνεργασίας, όπως η αρωγή όσον αφορά την απόκτηση στοιχείων από τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του κατά τον έλεγχο της συμφωνίας μιας μηχανής προς τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας. Αυτές οι υποχρεώσεις συνεργασίας είναι επίσης δυνατό να συ-

8 — Απόφαση της 11ης Μαΐου 1989, C-25/88 (Συλλογή 1989, σ. 1105, σκέψεις 18 και 19).

9 — Προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 8.

νεπάγονται την υποχρεωτική ενημέρωση των αρμοδίων αρχών σχετικά με κάθε έχον σχέση με την ασφάλεια ατύχημα που αφορά τις παραδιδόμενες από τους επιχειρηματίες μηχανές, εφόσον βεβαίως αυτοί είναι εν γνώσει ενός τέτοιου ατυχήματος.

51. Εξάλλου, οι εισαγωγείς και διανομείς υποχρεούνται γενικώς βάσει των εθνικών διατάξεων αστικού ή εμπορικού δικαίου, να αποδεικνύουν, στο πλαίσιο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους, την κατάλληλη επιμέλεια και όσον αφορά τις νομικές επιταγές που ισχύουν ειδικώς επί των προϊόντων που αυτοί εμπορεύονται. Ειδικότερα, προκειμένου περί των μηχανών επί των οποίων εφαρμόζεται η οδηγία 98/37, τα εν λόγω πρόσωπα πρέπει να θεωρηθούν ότι γνωρίζουν ποια στοιχεία πρέπει να συνοδεύουν το σχετικό προϊόν και να τα παρέχουν στην ή στις επίσημες γλώσσες του οικείου κράτους μέλους καθώς και ποια σύμβολα υποδηλώνουν σαφώς τη μη πιστότητα του προϊόντος ή το γεγονός ότι το εν λόγω προϊόν δεν συνεχίζει πλέον να είναι σύμφωνο προς τις σχετικές με την ασφάλεια επιταγές τις οποίες πληρούσε κατά τη θέση του σε κυκλοφορία στην αγορά. Κατά συνέπεια, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν πρέπει να παρέχουν μηχανές ως προς τις οποίες γνωρίζουν ή όφειλαν να υποθέτουν βάσει των στοιχείων που είχαν στη διάθεσή τους και υπό την ιδιότητά τους ως επαγγελματιών επιχειρηματιών, ότι δεν ήσαν σύμφωνες προς τις ισχύουσες νομικές επιταγές.

52. Από τη βαρύνουσα τον διανομέα ή τον εισαγωγέα γενική υποχρέωση μέριμνας μπορούν επίσης να απορρέουν ειδικότερες υποχρεώσεις σε σχέση με ορισμένες κατηγορίες ευαίσθητων κατά την αποθήκευση ή μεταφορά τους προϊόντων.

53. Διατηρώ ορισμένες επιφυλάξεις έναντι των διατάξεων του εθνικού δικαίου που συνεπάγονται την ευθύνη του εισαγωγέα ή του διανομέα σε περιπτώσεις όπου ο τελευταίος δεν μπορούσε να έχει εμπιστοσύνη στην ακρίβεια της δηλώσεως πιστότητας. Υφίσταται κίνδυνος τέτοιου περιεχομένου διατάξεις να συνιστούν παραβίαση του διττού ορίου που μόλις προσδιόρισα στα ανωτέρω σημεία 48 και 49, και τούτο είτε επειδή εμπεριέχουν την συγκεκαλυμμένη υποχρέωση ελέγχου της συμφωνίας της μηχανής προς τις ουσιώδεις επιταγές είτε επειδή επεκτείνουν τις ευθύνες που δυνάμει της οδηγίας 98/37 υπέχει ο κατασκευαστής στους προγενέστερους κρίκους της αλυσίδας διανομής. Και στις δύο περιπτώσεις, θα μπορούσαν να εμφανιστούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των μηχανών, και τούτο σε αντίθεση με τον κύριο σκοπό της εν λόγω οδηγίας.

54. Τέλος, παρατηρώ ότι στο τωρινό στάδιο πραγματοποιήσεως της εσωτερικής αγοράς, μια εθνική νομοθεσία δεν μπορεί πλέον να θεσπίζει διαφοροποιήσεις ως προς τις υποχρεώσεις συνεργασίας ή τη σχετική επιμέλεια ανάλογα με το αν πρόκειται για επιχειρηματία που εισάγει μηχανή από άλλο κράτος μέλος ή για επιχειρηματία που εμπλέκεται σε άλλο σημείο της αλυσίδας διανομής. Κυρίως όταν πρόκειται για μεγάλου μεγέθους εξοπλισμό, τα δίκτυα διανομής δεν συγχέονται πλέον με την εδαφική οριοθέτηση των κρατών μελών.

V — Πρόταση

55. Βάσει των προηγουμένων θεωρήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα υποβληθέντα από το Korkein oikeus προδικαστικά ερωτήματα ως εξής:

«1) Αντίκειται προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις μηχανές, η εφαρμογή εθνικών διατάξεων προβλεπουσών:

— ότι ο εισαγωγέας ή ο διανομέας μηχανής φέρουσας τη σήμανση "CE" και συνοδευόμενης από δήλωση πιστότητας "CE" πρέπει να μεριμνήσει ώστε αυτή η μηχανή να ανταποκρίνεται στις ουσιώδεις επιταγές που έχουν οριστεί με την εν λόγω οδηγία·

— ότι ο εισαγωγέας ή ο διανομέας μιας μηχανής πρέπει να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που, σύμφωνα με την οδηγία, υπέχει ο κατασκευαστής της μηχανής.

2) Αντιθέτως, δεν αντίκειται προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/37 η εφαρμογή εθνικών διατάξεων επιβαλλουσών στον εισαγωγέα ή τον διανομέα, και τούτο υπό την απειλή υπάρξεως αστικής ή ποινικής ευθύνης:

— να βεβαιώνεται ότι η σχετική μηχανή συνοδεύεται από σήμανση "CE"·

— να βεβαιώνεται ότι έχει ακολουθηθεί από τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του η διαδικασία εκτιμήσεως της σχετικής πιστότητας·

— να αποκτά υπογεγραμμένη δήλωση πιστότητας "CE" και να βεβαιώνεται ότι αυτή σαφώς αφορά το επίμαχο μοντέλο μηχανής και περιλαμβάνει τα απαιτούμενα εν προκειμένω στοιχεία·

— να βεβαιώνεται ότι η σχετική μηχανή συνοδεύεται από τη δήλωση πιστότητας "CE".

3) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια μηχανή, κατά την εισαγωγή της, δεν συνοδεύεται από δήλωση πιστότητας "CE" σε κάποια από τις γλώσσες της χώρας χρησιμοποιήσεως, η επαγγελματική επιμέλεια που βαρύνει τον εισαγωγέα ή τον διανομέα συνεπάγεται ότι το πρόσωπο που εισάγει τη μηχανή στην εν λόγω γλωσσική περιοχή οφείλει να εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή. Το αυτό ισχύει επίσης, ενδεχομένως, για τις οδηγίες χρήσεως.

4) Ούτε, εξάλλου, αντίκειται, κατ' αρχήν, προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/37 το να υφίσταται ευθύνη του εισαγωγέα ή του διανομέα όταν ο τελευταίος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι η σχετική μηχανή δεν ήταν σύμφωνη προς τις ισχύουσες ουσιώδεις επιταγές, και τούτο υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η απαιτούμενη επιμέλεια δεν καταλήγει στο να επιβάλλεται στο εν λόγω πρόσωπο η υποχρέωση να ελέγχει το ίδιο τη συμφωνία της μηχανής προς αυτές τις ουσιώδεις επιταγές, ούτε προς άλλες υποχρεώσεις τις οποίες, σύμφωνα με την οδηγία, υπέχει ο κατασκευαστής.»